

ОД ДЕЈНОСТА НА СОЈУЗОТ И ДРУШТВАТА

ДВАЕСЕТГОДИШЕН ЈУБИЛЕЈ НА СОЈУЗОТ НА ИСТОРИСКИТЕ ДРУШТВА НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Другарки и другари,)*

Имам особена чест и задоволство, од сè срце, да го поздравам овој јубилеен и еминентен собир.

Плеадата научни творци и непоправливи ентузијастички на нашата млада, но мошне богата, интензивна и плодотворна историска мисла, заедно со сите нас, има причини да се радува од веќе постигнатите резултати кои прераснаа во достоинства и коишто конечно и трајно нè вивнаа во редот на народите на современата светска цивилизација. Воедно, тоа е колку инспирација, исто толку и обврска за натамошен од, за натамошни поривања и постигања на познатите и сè уште непознатите врвици во истражувањето на историјата...

Во оваа прилика сакам да ми биде дозволено од овој почитуван и еминентен аудиторинум да потсетам дека во општиот подем на нашата историска наука секако посебно место зазема историјата на македонскиот народ. Вредноста и значењето на овој труд на повеќе начини најде своја комплексна потврда, почнувајќи од познатите стручно-мериторни искажувања и оценки во земјата и светот, преку радоста и задоволството на работните луѓе и граѓани и одделно на младата генерација на Социјалистичка Република Македонија и на сите Македонци, каде и да се наоѓаат — во соседните земји, во Европа или во прекуокеанските земји. Беа и ќе останат попусти овде-онде присутните напори да се оспорува она што не може да се оспори, да се присвојува она што не може да се присвои, да се игнорира она што не може да се игнорира, ако веќе не се дава да биде присвојувано...

**) Поздравен збор на другарот Бошко Станковски, претседател на Републичката конференција на Социјалистичкиот Сојуз на Работниот народ на Социјалистичка Република Македонија, упатен до учесниците на Годишното — јубилејно собрание на Сојузот на историските друштва на СРМ.*

Другарки и другари,

За изминатите раздобја од нашиот слободен и творечки живот, овој ваш и наш јубилеј, има посебно место. Воедно тој се совпаѓа со исклучителниот и значајниот општествено-политички миг и веќе отворените процеси што ги иницира Писмото на Претседателот на СКЈ и Извршното биро на Претседателството на СКЈ. Тој не може а да не најде свој одраз во секој наш зафат, во секој наш напор, па според тоа и овде, на оваа колку заслужена прослава, исто толку и договор за идната работа. Мислам дека само така најдобро ќе одговориме на целта и задачите што стојат во сите сфери на нашиот општествен живот и акција и одделно на полето на развојот и натамошните достигнуања на нашата историска мисла, во откривањето и продлабочувањето на историските вистини не како цел за себе, туку како нужна претпоставка за покомплексно сознавање на тоа што доаѓа, на, така да се каже, неизвршената историја за да можат субјективните општествени сили, како што би рекол Маркс, не само да го објаснуваат светот туку и да го менуваат.

Имајќи развиен усет кон тоа што е веќе достигнато и што ѝ беше иманентно на нашата историска мисла, иднината и натаму ѝ припаѓа на научната објективност и марксистичкиот природ во изучувањето на нашето историско минато. Одделни рецидиви мора да останат зад нас. Нашата историска наука не се нашла во искушение да се служи со методи и средства којшто номинално и вербално се повикуваат на Маркс и Ленин, а всушност претставуваат немоќ или робување на буржоаската историографија.

На планот на развојот на нашата историска мисла, како и во доменот на развојот на наставно-педагошките искуства и сознанија, особено она што значи секојдневна жива практика во наставата по историја којашто има огромно значење за правилното формирање на идниот наставно-педагошки и научен кадар на историските дисциплини, како и за правилното и комплетно формирање на личноста на младиот човек и граѓанин на нашата самоуправни социјалистичка заедница, досега е многу направено, а во деновите што доаѓаат останува уште многу да се направи. Во тој контекст имаше и во иднина ќе има посебно место и значење издавачката дејност и веќе афирмираните публикации на Институтот за историја како и списанието на Сојузот на друштвата на историчарите на Социјалистичка Република Македонија.

Уверен сум дека го делам наполно вашето мислење, ако кажам дека во настанувачките денови и години ќе бидат создани уште подобри услови за натамошен развој на нашата историска мисла и за самопотврдување на секого кој се определил или допрва ќе се определува за неа. Денес можеме да зборуваме

и за доста значајни резултати во комуницирањето и соработката на вашата асоцијација со другите субјекти на нашиот политички живот и односи. Потпрени на тие искуства и во духот на задачите и пораките од овој јубилеј, секој одделно и сите заедно ќе треба да ги збогатиме и докрај да ги однегуваме идните договарања и соработка. Во тој дух, дозволете ми, уште еднаш да ве поздравам и да ви пожелам плодна и творечка работа.

Благодарам.

ИЗВЕШТАЈ НА УПРАВАТА НА СОЈУЗОТ НА ИСТОРИСКИТЕ ДРУШТВА ЗА ПЕРИОДОТ ОД 1970—1972 ГОДИНА

Дваесетгодишниот јубилеј на Сојузот на историските друштва на Македонија се совпаѓа со годината кога нашите народи ја одбележаа осумдесетгодишнината од раѓањето на другарот Тито со чие име се запишани најсветлите страници од историјата на македонскиот народ.

Братството и единството исковано во текот на револуцијата создаде можности низ заедничката борба да се отворат патиштата за заедничка перспектива на народите и народностите на Југославија, за развитокот на социјалистичките општествени односи и на самоуправниот социјализам. Јубилејот се поклопува со триесетпетгодишнината од Титовото доаѓање на чело на КПЈ.

Во оваа година македонскиот народ со достојна почит ја одбележа и стогодишнината од раѓањето на идеологот и стратегот на македонското национално ослободително движење Гоце Делчев. 1972 година од страна на Републичкиот одбор за прослава е прогласена за Гоцева година.

И покрај огромните успеси што ги има постигнато во изминатиот период, нашата земја е соочена и со одредени девијации и социјални разлики што не се резултат на трудот.

Со измените кои настапија во општествено економскиот систем во СФРЈ по прифаќањето на Уставните амандмани, практично нашата земја се враќа на такви организциони решенија што беа прокламирани со Одлуките на Второто заседание на АВНОЈ. Во СФРЈ се создаде една нова положба во која републиките и нациите добија повеќе можности за покренување на сопствени иницијативи, за афирмација на својата автономност, за потпирање на сопствените сили, но и со зголемени обврски на сите народи и народности на Југославија да ги бранат и сочуваат придобивките на Народната револуција.